

та відповідальних дій при здійсненні своїх повноважень працівниками поліції. Покращення комунікації та взаєморозуміння між поліцією та громадою сприятиме збереженню легітимності та довіри до правоохоронних органів з боку населення.

В цілому вдосконалення адміністративно-юрисдикційної діяльності Національної поліції в напрямі забезпечення прав та свобод громадян є актуальним завданням для підтримання рівноваги між необхідністю забезпечення громадського порядку та повагою до основних цінностей демократії. Системні зміни в правовому регулюванні та практичні заходи з покращення взаємодії з громадськістю можуть сприяти створенню ефективної та справедливої системи правопорядку, яка відповідає вимогам сучасного суспільства, особливо в такий тяжкий для країни час.

1. Криштанович М. Діяльність ОВС щодо захисту прав і свобод людини як важлива умова забезпечення національної безпеки України. *Демократичне врядування*. 2013. Вип. 12. С. 34–38.

2. Приватне життя і поліція. Концептуальні підходи. Теорія та практика / відп. ред. Ю. І. Римаренко. Київ : КНТ, 2006. 740 с.

3. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.

УДК 351.74+342.726

DOI: 10.31733/15-03-2024/1/438-439

Євген ЗЕЛЕНСЬКИЙ

старший викладач кафедри
тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

НАПРЯМИ ДІЯЛЬНОСТІ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ЩОДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ДИТИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Права дитини в Україні проголошені найвищою соціальною цінністю [1], тому діяльність державних органів спрямована на їх забезпечення та захист. Одним із основних органів, які здійснюють таку діяльність, є підрозділи Національної поліції України, основне завдання яких становить надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги [2]. Зокрема, основним пріоритетом роботи підрозділів ювенальної превенції [3] є профілактика, запобігання, припинення правопорушень щодо дітей та вчинюваних самими дітьми, а також притягнення до відповідальності в межах наданих повноважень дітей та осіб, які вчинили правопорушення щодо дітей.

В умовах воєнного стану реалізація повноважень підрозділами ювенальної превенції зазнала деяких трансформацій, адже виклики, які раптово настали, потребували оперативного на них реагування та застосування не властивих їм раніше заходів з метою забезпечення безпеки дітей в Україні.

Моніторинг результатів діяльності підрозділів ювенальної превенції від початку збройного конфлікту, нормативно-правових засад такої діяльності, доробків вітчизняних науковців дозволив виділити наступні напрями діяльності Національної поліції щодо забезпечення безпеки дитини в умовах воєнного стану:

1. Організація евакуації дітей з окупованих, прифронтових та інших територій України на територію, яка є безпечною для проживання [4];

2. Примусова евакуація дітей за супроводом одного з батьків, особи, яка їх замінює, або іншого законного представника, з територій, які є зонами активних бойових дій [5];

3. Допомога у облаштуванні житлово-побутових умов (влаштування до шелтерів тощо) сім'ям з дітьми, які є внутрішньо переміщеними особами або житло яких зруйноване або втрачене внаслідок збройного конфлікту;

4. Організація надання гуманітарної допомоги (продукти харчування, одяг,

побутова хімія, побутові предмети, ліки тощо) сім'ям з дітьми [6; 7];

5. Профілактична робота з внутрішньо переміщеними особами, в сім'ях яких є діти [8]. Переважно така робота проводиться у напрямі правової освіти населення, а також з метою профілактики вчинення правопорушень;

6. Надання допомоги дітям, які постраждали внаслідок збройного конфлікту, притягнення винних осіб до відповідальності (передусім правової допомоги, опитування за принципом «зеленої кімнати» тощо);

7. Надання допомоги дітям, які втратили сім'ю внаслідок збройного конфлікту;

8. Пошук безвісти зниклих внаслідок збройного конфлікту дітей. Такі обставини можуть бути зумовлені окупацією територій, наслідками збройної атаки на територію України, процесом евакуації тощо;

9. Здійснення проваджень про адміністративні правопорушення у справах про булінг щодо внутрішнього переміщення дітей;

10. Застосування заходів щодо протидії домашньому насильству щодо дітей в сім'ях, які постраждали внаслідок збройного конфлікту (внутрішньо переміщені сім'ї; сім'ї, в яких загинув один із членів; сім'ї, в яких один із членів несе службу в Збройних Силах України; сім'ї, в яких деякі члени залишилися на окупованій території, тощо);

11. Участь у реалізації заходів щодо повернення незаконно департованих до рф дітей з території України;

12. Виконання посадових обов'язків поліцейськими служби освітньої безпеки, які фактично не є ювенальними поліцейськими, але здійснюють роботу в закладах освіти з метою створення безпечного освітнього середовища у закладах освіти, розташованих у прикордонних областях, які межують із рф та рб, і тих, які наближені до лінії бойових дій. На сьогодні така практика запроваджена у 402 закладах загальної середньої освіти Волинської, Дніпропетровської, Житомирської, Запорізької, Київської Миколаївської, Рівненської, Сумської та Чернігівської областей [9];

13. Виховна, освітньо-патріотична, просвітницька робота з дітьми. У розрізі досліджуваного нами питання такі заходи можуть стосуватися протимінної та протиракетної безпеки, домедичної допомоги, ставлення до людей з інклюзією, внутрішньо переміщених осіб тощо.

Наведений перелік заходів не є вичерпним, він може бути доповнений іншими формами роботи. Обрана нами для дослідження тематика є актуальною в умовах сьогодення і потребує додаткового наукового опрацювання. Саме тому представлена робота є узагальненим аналізом діяльності Національної поліції щодо забезпечення безпеки дитини в умовах воєнного стану, складником наукової розробки, що наразі нами здійснюється і в подальшому буде деталізована, обґрунтована та представлена на загал.

1. Конституція України від 28.06.1996. URL : <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.

2. Про Національну поліцію : Закон України від 02.07.2015. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19/conv#Text>.

3. Про затвердження Інструкції з організації роботи підрозділів ювенальної превенції Національної поліції України : наказ МВС України від 19.12.2017 № 1044. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0686-18#Text>.

4. На Херсонщині триває евакуація дітей із населених пунктів, які постійно обстрілює ворог. *Головне управління Національної поліції в Херсонській області*. URL : <https://hr.npu.gov.ua/news/nakhersonshchyni-tryvaie-evakuatsiia-ditei-iz-naselenykh-punktiv-iaki-postiino-obstriliuie-voroh>.

5. Про внесення змін до постанов Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. № 841 і від 29 липня 2022 р. № 854 : постанова Кабінету Міністрів України від 07.03.2023 № 209. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/209-2023-%D0%BF#Text>.

6. Ювенальні поліцейські надали допомогу багатодітній родині з Гуляйполя. *Головне управління Національної поліції в Запорізькій області*. URL : <https://zp.npu.gov.ua/news/yuvenalni-politseyski-nadali-dopomogu-bagatoditniy-rodini-z-gulyaypolya?vacancy=1>.

7. У Нікополі і Марганці поліцейські роздали гуманітарну допомогу ВПО. *NikopolNews*. URL : <https://nikopol.nikopolnews.net/nikopol/u-nikopoli-i-marhantsi-politseyski-rozdaly-humanitarnu-dopomohu-vpo/>.

8. Ювенальні поліцейські провели виїзну зустріч з громадянами – внутрішньо переміщеними Луганчанами та надали консультації, щодо правових та освітніх питань. *Головне управління Національної поліції в Луганській області*. URL : <https://lg.npu.gov.ua/news/yuvenalni-politseyski-proveli-viiznu-zustrich-z-gromadyanami-vnutrishno-peremishchenimi-luganchanami-ta-nadali-konsultatsii-shchodopravovikh-ta-osvitnikh-pitan>.

9. Офіцер безпеки у школі: освітній омбудсман Горбачов роз'яснив особливості роботи. *Суспільне Новини*. URL : <https://suspilne.media/672836-oficer-bezpeki-u-skoli-osvitnij-ombudsman-gorbacov-rozasniv-osoblivosti-roboti/>.